

opusdei.org

Pyhä Henki - suuri tuntematon

Helluntaipäivän lähestyessä julkaisemme Kristus kulkee lähelläsi -kirjan Pyhää Henkeä käsittelevän saarnan.

30.5.2022

Suuri tuntematon*

127. Olemme juuri lukeneet Apostolien teoista helluntaipäivän tapahtumista, jolloin Pyhä Henki laskeutui tulisten kielten muodossa Herramme opetuslasten päälle. Tiedämme olevamme läsnä siinä

suuressa Jumalan voiman
ilmenemisessä, jolla kirkko aloitti
tiensä kansojen parissa. Voitto, jonka
Kristus saavutti kuolemasta ja
synnistä kuuliaisuudellaan,
ristinuhrillaan ja
ylösnousemisellaan, ilmenee nyt
koko jumalallisessa kirkkaudessaan.

Opetuslapset, jotka olivat todistaneet
ylösnouseen Kristuksen kunniasta,
tunsivat itsessään Pyhän Hengen
voiman. Heidän mielensä ja
sydämensä avautuivat uudelle
valolle. He olivat seuranneet
Kristusta ja omaksuneet uskolla
hänen opetuksensa, mutta he eivät
aina osanneet ymmärtää hänen
sanojensa koko merkitystä. Totuuden
Henki, joka opettaisi heitä
ymmärtämään kaiken, ei ollut vielä
tullut.^[1] He tiesivät, että vain Jeesus
voisi antaa heille ikuisen elämän
sanat, ja he olivat valmiita
seuraamaan häntä ja antamaan
elämänsä hänen puolestaan. Mutta

he olivat heikkoja, ja kun koetuksen hetki saapui, he pakenivat ja jättivät hänet yksin. Helluntaipäivänä kaikki tuo on jäänyt taakse. Pyhä Henki, voiman Henki, on tehnyt heistä vahvoja, varmoja, rohkeita. Apostolien sana kaikuu voimakkaana Jerusalemin kaduilla ja toreilla.

Miehet ja naiset, jotka ovat saapuneet kaupunkiin eri puolilta maailmaa, kuuntelevat hämmästyneinä. *Meitä on täällä partilaisia, meedialaisia ja elamilaisia, meitä on Mesopotamiasta, Juudeasta ja Kappadokiasta, Pontoksesta ja Aasian maakunnasta, Frygiasta, Pamfyliasta, Egyptistä ja Libyasta Kyrenen seudulta, meitä on tullut Roomasta, toiset meistä ovat syntyperäisiä juutalaisia, toiset uskoomme kääntyneitä, meitä on kreetalaisia ja arabialaisia – ja me kaikki kuulemme heidän julistavan omalla kielellämme*

Jumalan suuria tekoja.^[2] Ihmeet, jotka tapahtuvat heidän silmiensä edessä, saavat heidät kuuntelemaan apostolien saarnaamista. Itse Pyhä Henki, joka toimii Herran opetuslapsissa, koskettaa myös heidän sydämiään ja ohjaa heidät kohti uskoa.

Pyhä Luukas kertoo meille, että kun pyhä Pietari julisti Kristuksen ylösnousemusta, monet läsnäolijoista lähestyivät häntä kysyen: *Veljet, mitä meidän pitää tehdä?* Apostoli vastasi heille: *Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen.* Pyhä teksti kertoo, että tuona päivänä kirkkoon liittyi lähes kolmetuhatta henkilöä.^[3]

Pyhän Hengen juhlava tulo helluntaipäivänä ei ollut erillinen tapahtuma. Apostolien teoissa on tuskin sivuakaan, jossa meille ei

kerrota hänestä ja siitä toiminnasta, jolla hän opastaa, ohjaa alkukristittyjen elämää ja toimintaa. Juuri hän innoittaa pyhän Pietarin saarnoja,^[4] lujittaa opetuslapsia heidän uskossaan,^[5] vahvistaa läsnäolollaan pakanoille osoitetun kutsun^[6] ja lähettää Saulin ja Barnabaksen kaukaisiin maihin avaamaan uusia teitä Jeesuksen opetukselle.^[7] Sanalla sanoen hänen läsnäolonsa ja toimintansa hallitsevat kaikkea.

Helluntai tänä päivänä

128. Tämä syvä todellisuus, josta Raamatun teksti meille kertoo, ei ole muisto menneisyydestä, kauas historiaan jääneestä kirkon kulta-ajasta. Heikkouksistamme ja synneistämme huolimatta se on todellisuutta myös tämän päivän kirkossa ja kirkossa kaikkina aikoina. *Minä käännyn Isän puoleen – sanoi Jeesus opetuslapsilleen – ja hän antaa*

teille toisen Puolustajan, joka on kanssanne ikuisesti.^[8] Jeesus on pitänyt lupauksensa. Hän on noussut kuolleista, astunut ylös taivaaseen, ja yhdessä ikuisen Isän kanssa hän lähettää meille Pyhän Hengen pyhittämään meitä ja antamaan meille elämän.

Jumalan voima ja valta valaisevat maan kasvot. Pyhä Henki pysyy iäti Kristuksen kirkossa, jotta se olisi aina ja kaikessa kansojen eteen korotettu merkki, joka julistaa ihmiskunnalle Jumalan hyvyyttä ja rakkautta.^[9] Suurista rajallisuuksistamme huolimatta voimme katsoa taivaaseen ilolla ja luottamuksella: Jumala rakastaa meitä ja vapauttaa meidät synneistämme. Pyhän Hengen läsnäolo ja toiminta kirkossa ovat ikuisen onnellisuutemme panti ja esimakua siitä ilosta ja rauhasta, jonka Jumala meille suo.

Myös meidät on kastettu samoin kuin ne miehet ja naiset, jotka lähestyivät pyhää Pietaria helluntaipäivänä.

Kasteessa Jumala, Isämme, on ottanut elämämme haltuunsa, liittänyt meidät Kristuksen elämään ja antanut meille Pyhän Hengen.

Pyhä Raamattu sanoo, että Herra on pelastanut meidät *pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.*

Tämän Hengen hän vuodatti

runsaana meidän päällemme

Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta, jotta me hänen armonsa

ansiosta tulisimme vanhurskaiksi ja saisimme osaksemme ikuisen elämän, niin kuin toivomme.^[10]

Heikkoutemme ja

epäonnistumistemme kokemus, tuskallinen havainto eräiden itseään kristityiksi kutsuvien ihmisten pikkumaisuudesta ja saituruudesta, joidenkin apostolisten hankkeiden näennäinen epäonnistuminen tai

suunnan puuttuminen – kaikki nämä asiat, jotka muistuttavat meitä synnin todellisuudesta ja ihmisen rajallisuudesta, voivat panna uskomme koetukselle. Kiusaus ja epäily voivat saada meidät kysymään: missä on Jumalan voima ja valta? Kun näin tapahtuu, meidän on reagoitava harjoittamalla toivon hyvettä puhtaammin ja lujemmin, ja ennen kaikkea pyrkimällä olemaan yhä uskollisempia.

129. Sallikaa minun kertoa eräästä tapauksesta, joka sattui minulle monta vuotta sitten. Olin eräänä päivänä ystäväni kanssa, jolla oli hyvä sydän mutta ei uskoa. Hän osoitti maailmankarttaa ja sanoi: *Katso, pohjoisesta etelään ja idästä länteen.* Kysyin häneltä: *Mitä haluat minun katsovan?* Hän vastasi: *Kristuksen epäonnistumista. Niin monen vuosisadan ajan hän on yrittänyt viedä oppiaan ihmisten elämään, ja katso tuloksia.* Ensin

tulin hyvin surulliseksi. On todellakin tuskallista ajatella, että on paljon ihmisiä, jotka eivät vielä tunne Herraamme, ja hänet tuntevienkin joukossa on monia, jotka elävät aivan kuin eivät häntä tuntisikaan.

Mutta tuo tunne kesti vain hetken. Sitä seurasi rakkaus ja kiitollisuus, sillä Jeesus on halunnut jokaisen ihmisen osallistuvan hänen lunastustyöhönsä vapaaehtoisesti. Hän ei ole epäonnistunut: hänen opetuksensa ja elämänsä hedelmöittävät maailmaa jatkuvasti. Hänen suorittamansa lunastus on riittävä ja ylitsevuotavainen.

Jumala ei halua orjia, vaan lapsia. Hän kunnioittaa vapauttamme. Pelastustyö jatkuu yhä ja me osallistumme siihen. Kristus tahtoo, että – pyhän Paavalin vaikuttavien sanojen mukaisesti – täytämme lihassamme ja elämässämme sen,

mikä puuttuu hänen
kärsimyksestään, *pro Corpore eius,*
quod est Ecclesia, hänen ruumiinsa
hyväksi, joka kirkko on.^[11]

Kannattaa panna kaikki peliin, antaa
itsemme kokonaan, vastataksemme
siihen rakkauteen ja luottamukseen,
jota Jumala meille osoittaa.

Kannattaa ennen kaikkea päättää
ottaa kristillinen uskomme
vakavasti. Kun lausumme
uskontunnustuksen, julistamme
uskovamme Jumalaan, Isään
kaikkivaltiaaseen, hänen Poikaansa
Jeesukseen Kristukseen, joka kuoli ja
nousi kuolleista, ja Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksitekijään.

Tunnustamme, että kirkko – yksi,
pyhä, katolinen ja apostolinen – on
Kristuksen ruumis, jota Pyhä Henki
elävöittää. Me iloitsemme syntien
anteeksiantamisesta ja
ylösnousemuksen toivosta. Mutta
pääsevätkö nämä totuudet
sydämemme syvyyksiin asti vai

jäävätkö ne ehkä vain huulillemme?
Helluntain viestin – voiton, ilon ja
rauhan sanoman – tulee olla
järkkymätön perusta jokaisen
kristityn tavalle ajatella, toimia ja
elää.

Jumalan voima ja ihmisen heikkous

130. *Non est abbreviata manus Domini,*^[12] Herran käsivarsi ei ole lyhentynyt. Jumala ei ole yhtään voimattomampi tänä päivänä kuin muina aikoina, eikä hänen rakkautensa ihmisiä kohtaan ole hiipunut. Uskomme opettaa meille, että koko luomakunta, maapallon ja taivaankappaleiden liike, ihmisten hyvät pyrkimykset ja kaikki myönteiset asiat historian kulussa – sanalla sanoen kaikki tulee Jumalasta ja suuntautuu häneen.

Pyhän Hengen toiminta voi jäädä meiltä huomaamatta, koska Jumala

ei paljasta meille suunnitelmiaan ja koska ihmisen synty samentaa ja himmentää jumalallisia lahjoja. Mutta usko muistuttaa meille, että Herramme toimii jatkuvasti. Hän on luonut meidät ja pitää meitä olemassa; armollaan hän ohjaa koko luomakuntaa kohti Jumalan lasten kunniakasta vapautta.^[13]___

Tämän vuoksi kristillinen perinne on tiivistänyt yhteen sanaan sen asenteen, joka meillä tulisi olla Pyhää Henkeä kohtaan: oppivaisuus. Se tarkoittaa sitä, että meidän tulee olla tietoisia Pyhän Hengen toiminnasta ympärillämme ja itsessämme – hänen jakamistaan armolahjoista, hänen innoittamistaan liikkeistä ja instituutioista, hänen johdattamistaan liikutuksista ja päätöksistä sydämissämme. Pyhä Henki toteuttaa maailmassa Jumalan töitä. Hän on liturgisen hymnin sanoin armon antaja, sydänten valo, sielun vieras, lepomme työssä,

lohdutus murheessa. Ilman hänen apuaan ihmisessä ei ole mitään viatonta ja arvokasta, sillä se on hän, joka pesee tahriintuneen, parantaa sairaan, sytyttää kylmän tuleen, ojentaa vääristyneen ja ohjaa ihmiset kohti pelastuksen satamaa ja ikuista iloa.^[14]___

Mutta uskomme Pyhään Henkeen tulee olla kokonainen ja täydellinen. Se ei ole pelkkää epämääräistä uskoa hänen läsnäoloonsa maailmassa, vaan niiden merkkien ja realiteettien kiitollista hyväksymistä, joihin hän on erityisellä tavalla halunnut sitoa vaikutuksensa. *Kun Totuuden Henki tulee – Jeesus sanoi meille – Hän kirkastaa minut, sillä sen, minkä hän teille ilmoittaa, hän saa minulta.*^[15]___

Kristus lähetti Pyhän Hengen toteuttamaan meissä sen pyhitystyön, jonka hän ansaitsi meille maan päällä.

Niinpä ei voi olla uskoa Pyhään Henkeen, jos ei ole uskoa Kristukseen, Kristuksen oppiin, Kristuksen sakramentteihin, Kristuksen kirkkoon. Se, joka ei rakasta kirkkoa ja luota siihen, ei toimi kristillisen uskonsa mukaisesti eikä todella usko Pyhään Henkeen. Se ei ole johdonmukainen kristitty, joka tyytyy osoittamaan kirkon edustajien puutteita ja rajoitteita, joka arvostelee sitä ulkoa päin, kykenemättä tuntemaan itseään sen lapseksi. Lisäksi voimme miettiä, miten äärimmäisen tärkeää ja valtavaa on Pyhän Hengen toiminta, kun pappi uudistaa Golgatan uhrin viettäessään pyhää messua alttareillamme.

131. Me kristityt kannamme armon suuria aarteita saviastioissa.^[16]
Jumala on uskonut lahjansa hauraan ja heikon inhimillisen vapauden haltuun. Voimme olla varmoja Jumalan voiman avusta, mutta

himomme, mukavuudenhalumme ja ylpeytemme saavat meidät toisinaan hylkäämään hänen armolahjansa ja lankeamaan syntiin. Jo yli neljännesvuosisadan ajan, lausuessani uskontunnustuksen ja tunnustaessani uskoni *yhden, pyhän, katolisen ja apostolisen* kirkon jumalalliseen alkuperään, olen usein lisännyt: *kaikesta huolimatta*. Kun mainitsen tämän tavan ja joku kysyy, mitä tarkoitan sillä, vastaan: *Tarkoitan sinun syntejäsi ja minun syntejäni*.

Se on totta, mutta se ei millään muotoa valtuuta meitä tuomitsemaan kirkkoa inhimillisesti, ilman teologista uskoa. Emme voi ottaa huomioon pelkästään tiettyjen kirkonmiesten tai joidenkin kristittyjen suuria tai vähäisiä ansioita. Sellainen asenne olisi hyvin pinnallinen. Tärkeintä kirkossa ei ole se, miten me ihmiset vastaamme, vaan miten Jumala toimii. Tästä on

kirkossa kyse: Kristuksesta meidän keskellämme, Jumalasta, joka tulee ihmisten luo pelastaakseen meidät, kutsuen meitä ilmoituksellaan, pyhittäen meidät armolahjoillaan, tukien meitä jatkuvalla avullaan päivittäisen elämän pienissä ja suurissa taisteluissa.

Saatamme menettää luottamuksemme ihmisiin, ja jokaisen meistä tuleeikin tuntea epäluottamusta itseään kohtaan, päättäen päivänsä *mea culpa*, syvällä ja vilpittömällä katumuksella. Mutta meillä ei ole oikeutta epäillä Jumalaa. Ja kirkon epäileminen, sen jumalallisen alkuperän ja sen opetuksen ja sakramenttien pelastavan tehon epäileminen, on samaa kuin Jumalan epäileminen. Se tarkoittaisi sitä, ettei täysin usko Pyhän Hengen tulemisen todellisuuteen.

Pyhä Johannes Khrysostomos kirjoittaa: *Ennen kuin Kristus ristiinnaulittiin, sovitusta ei ollut. Ja niin kauan kuin sovitusta ei ollut, Pyhää Henkeä ei lähetetty... Pyhän Hengen poissaolo oli merkki Jumalan vihasta. Nyt kun näet hänet täyteydessä lähetettynä, älä epäile sovitusta. Mutta mitä jos ihmiset kysyvät: Missä Pyhä Henki on nyt? Voimme puhua hänen läsnäolostaan silloin, kun ihmeitä tapahtui, kun kuolleet herätettiin ja spitaaliset parannettiin. Mutta mistä tiedämme, että hän on todella läsnä nyt? Älkää huolestuko. Osoitan teille, että Pyhä Henki on nytkin keskuudessamme.*

Jos Pyhä Henki ei olisi läsnä, emme voisi sanoa Jeesus on Herra, sillä kukaan ei voi huutaa avukseen Jeesusta Herrana muutoin kuin Pyhässä Hengessä (1. Kor. 12:3). Jos Pyhä Henki ei olisi läsnä, emme voisi rukoilla luottavaisesti. Sillä rukoillessamme sanomme: Isä

meidän, joka olet taivaissa (Matt. 6:9). Jos Pyhä Henki ei olisi läsnä, emme voisi kutsua Jumalaa Isäksi. Mistä tiedämme? Koska Apostoli opettaa meille, että me olemme Jumalan lapsia, sillä hän on lähettänyt meidän kaikkien sydämiin Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba! Isä!" (Gal. 4:6).

Kun siis huudat avuksesi Isää Jumalaa, muista, että juuri Pyhä Henki on antanut sinulle tuon rukouksen koskettamalla sieluasi. Jos Pyhä Henki ei olisi olemassa, kirkossa ei olisi ainuttakaan viisauden tai tiedon sanaa, koska on kirjoitettu: "viisauden sana on annettu Hengen kautta" (1. Kor. 12:8). ... Jos Pyhä Henki ei olisi läsnä, kirkkoa ei olisi olemassa. Mutta jos kirkko on olemassa, Pyhän Hengen läsnäolosta ei ole epäilystäkään.^[17]—

Kaikista inhimillisistä puutteista ja rajoitteista huolimatta tämä on

kirjon olemus. Se on merkki Jumalan läsnäolosta maailmassa ja tietyssä mielessä tuon läsnäolon yleinen sakramentti – vaikka ei siinä tarkassa mielessä, jolla kirkko on dogmaattisesti määritelty uuden liiton seitsemän sakramenttia.

Kristittynä oleminen tarkoittaa näet sitä, että on syntynyt uudelleen Jumalasta ja on lähetetty ihmisten pariin julistamaan heille pelastusta. Jos uskomme olisi vahva ja elävä, ja jos puhuisimme Kristuksesta rohkeasti muille, silmiemme edessä tapahtuisi samanlaisia ihmeitä kuin apostolien aikoina.

Myös tänä päivänä sokeat, jotka olivat menettäneet kykynsä katsoa taivaaseen ja mietiskellä Jumalan ihmetekoja, saavat näkönsä takaisin. Rammat ja halvaantuneet, jotka olivat intohimojensa sitomia ja joiden sydämet eivät enää osanneet rakastaa, pääsevät vapaiksi. Kuurot, jotka eivät halunneet tietää

Jumalasta, saavat kuulonsa takaisin. Mykät, joiden kieli oli kangistunut, koska he eivät halunneet myöntää tappioitaan, alkavat puhua. Ja kuolleet, joissa synti oli tuhonnut elämän, heräävät uuteen eloon. Näemme jälleen kerran, että *Jumalan sana on elävä ja väkevä. Se on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka.*^[18] Ja ensimmäisten kristittyjen tavoin iloitsimme ihaillessamme Pyhän Hengen voimaa ja toimintaa luotujensa ymmärryksessä ja tahdossa.

Tehdä Kristusta tunnetuksi

132. Näen kaikki elämän tapahtumat – jokaisen yksittäisen henkilön elämän sekä jollain tavalla historian suurten käännekohtien tapahtumat – ikään kuin lukuisina kutsuina, joilla Jumala johdattaa meitä lähestymään totuutta. Näen ne tilaisuuksina meille kristityille julistaa sanoillamme ja teoillamme – armon

auttamina – sitä Henkeä, jolle me kuulumme.^[19]_____

Jokaisen kristittyjen sukupolven tulee lunastaa ja pyhittää oma aikansa. Voidakseen tehdä niin sen täytyy ymmärtää ja jakaa muiden ihmisten – vertaistensa – toiveet ja ilmoittaa heille *kielten lahjan* avulla, kuinka heidän tulee vastata Pyhän Hengen toimintaan, tuohon Jumalan sydämen rikkauksien pysyvään vuodatukseen. Meidän kristittyjen tulee julistaa evankeliumin samaan aikaan vanhaa ja uutta sanomaa näinä päivinä tälle maailmalle, jossa olemme ja elämme.

Ei ole totta, että kaikki tämän päivän ihmiset olisivat yleisesti ottaen ja kokonaisuutena sulkeutuneita tai välinpitämättömiä sitä kohtaan, mitä kristinusko opettaa ihmisen elämästä ja päämäärästä. Ei ole totta, että nykyajan ihmiset olisivat kiinnostuneita vain maailman

asioista eivätkä välittäisi katsoa kohti taivasta. Vaikka ei puutukaan kapeakatseisia ideologioita, ja niitä kannattavia ihmisiä, niin kuitenkin meidän ajastamme löytyy sekä yleviä haluja että alhaisia asenteita, sekä sankaritekoja että raukkamaisuutta, sekä innokkuutta että pettymyksiä. On ihmisiä, jotka unelmoivat uudesta, oikeudenmukaisemmasta ja inhimillisemmästä maailmasta, ja toisia, jotka – kenties pettyneinä nuoruuden ihanteidensa rikkoutumiseen – kätkeytyvät itseensä, etsien vain omaa rauhaansa tai pysyen virheidensä vankina.

Kaikille näillä miehille ja naisille, olivatpa he missä tahansa – haltioitumisen hetkinään tai kriiseissään ja tappioissaan – meidän täytyy tuoda pyhän Pietarin juhlallinen ja yksiselitteinen viesti helluntaita seuraavina päivinä: Jeesus on kulmakivi, Vapahtaja, elämämme toivo, sillä *mitään muuta*

nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla.^[20]_____

133. Sanoisin, että Pyhän Hengen lahjojen joukossa on yksi, jota me kaikki tarvitsemme aivan erityisesti, nimittäin viisauden lahja. Se saa meidät tuntemaan Jumalan ja iloitsemaan hänestä. Se antaa meille näkökulman, josta käsin osaamme arvioida elämämme tilanteita ja tapahtumia totuudenmukaisesti. Jos otamme uskomme vakavasti, katsoessamme ympärillemme ja mietiskellessämme maailmaa ja sen historiaa emme voi olla huomaamatta sydämessämme niitä tunteita, jotka täyttivät Jeesuksen sydämen: *Kun hän näki väkijoukot, hänet valtasi sääli, sillä ihmiset olivat näännyksissä ja heitteillä, kuin lammaslauma paimenta vailla.*^[21]_____

Kristitty ei tietenkään sulje silmiä kaikelta siltä hyvältä, jota

ihmiskunnasta löytyy, eikä hän väheksy sen terveitä iloja eikä kieltäydy osallistumasta sen pyrkimykseen ja ihanteisiin. Tosi kristitty päinvastoin tuntee kaiken tämän sielunsa sopukoissa asti, jakaa sen ja elää sitä erityisen syvästi, koska hän tuntee ihmishengen rikkaudet paremmin kuin kukaan muu.

Kristinuskko ei pienennä hänen henkeään eikä rajoita sielun jaloja impulsseja, vaan pikemminkin suurentaa niitä, paljastaen niiden todellisen ja alkuperäisen merkityksen. Meitä ei ole tarkoitettu minkälaiseen onnellisuuteen tahansa: meidät on kutsuttu osallistumaan Jumalan sisäisen elämän läheisyyteen, tuntemaan ja rakastamaan Isä Jumalaa, Poika Jumalaa ja Pyhä Henki Jumalaa, ja – samassa Jumalan Kolminaisuudessa ja Ykseydessä – rakastamaan kaikkia enkeleitä ja ihmisiä.

Tässä on kristinuskon suuri uskallus: se julistaa ihmislunnon arvoa ja arvokkuutta, ja se ilmoittaa, että sen armon kautta, joka nostaa meidät yliluonnolliselle tasolle, meidät on luotu saavuttamaan Jumalan lasten arvokkuus. Se olisi käsittämätön uskallus, jos se ei perustuisi Isän Jumalan pelastavaan käskyyn eikä sitä olisi vahvistettu Kristuksen verellä sekä uudelleen vahvistettu ja mahdollistettu Pyhän Hengen jatkuvalla toiminnalla.

Meidän pitää elää uskosta. Meidän pitää kasvaa uskossa, kunnes jokaista meistä ja jokaista kristittyä voidaan kuvailla sanoilla, joita eräs suuri itäisen kirkon opettaja käytti vuosisatoja sitten: *Samalla tavalla kuin läpinäkyvät ja hohtavat esineet muuttuvat loistaviksi ja säteilevät kirkkaasti auringon säteiden osuessa niihin, myös sielut, joita Pyhä Henki tukee ja valaisee, muuttuvat hengellisiksi ja vievät toisille armon*

valon. Pyhäältä Hengeltä on peräisin tulevien asioiden tunteminen, mysteerien ymmärtäminen, salattujen totuuksien käsittäminen, lahjojen jakaminen, taivaallinen kansalaisuus, keskustelu enkelten kanssa. Hänestä on peräisin loppumaton ilo, kestävyys Jumalassa, samankaltaisuus Jumalan kanssa sekä ylevin asia, jota voidaan ajatella: Jumalaksi tuleminen.^[22]

Kristityn sielussa tietoisuus ihmisen arvokkuuden suuruudesta – erityisesti siitä sanoinkuvaamattomasta tosiasiasta, että meistä on armolahjojen kautta tehty Jumalan lapsia – muodostaa nöyryyden kanssa yhden ainoan asenteen. Sillä meitä eivät pelasta omat voimamme, eivätkä ne anna meille elämää, vaan kaikki johtuu Jumalan armosta. Tämä on totuus, jota ei sovi koskaan unohtaa, koska silloin elämämme jumalallistuminen vääristyisi ja muuttuisi ylpeydeksi ja ylimielisyydeksi. Se taas johtaisi

ennemmin tai myöhemmin hengelliseen luhistumiseen, kun sielu joutuisi kohtaamaan omat heikkoutensa ja kurjuutensa.

Uskaltaisinko sanoa, että olen pyhä?, kysyi pyhä Augustinus. Jos sanoisin olevani pyhä tarkoittaen, että olen pyhittäjä enkä tarvitse ketään pyhittämään minua, olisin valehtelija ja täynnä ylpeyttä. Mutta jos pyhällä tarkoitamme pyhitettyä, kuten luemme kolmannesta Mooseksen kirjasta: ”Olkaa pyhät, sillä minä, Jumala, olen pyhä”, niin silloin koko Kristuksen ruumis, viimeiseen maan äärillä elävään jäseneensä asti, sanokoon rohkeasti Päänsä kanssa ja Päänsä alaisena: olen pyhä.^[23]

Rakastakaa Pyhän Kolminaisuuden kolmatta persoonaa. Kuunnelkaa sisimmässänne sekä jumalallisen kannustuksen että moitteiden liikutuksia. Kulkekaa maan päällä valossa, joka on sieluunne

vuodatettu. Ja niin toivon Jumala täyttää meidät kaikella rauhalla, jotta tuo toivo kasvaisi meissä yhä enemmän ja enemmän Pyhän Hengen voimasta.^[24]___

Pyhän Hengen kohtaaminen

134. Pyhän Hengen mukaan eläminen on uskosta, toivosta ja rakkaudesta elämistä. Se on sitä, että annamme Jumalan ottaa haltuunsa elämämme ja muuttaa sydämemme pohjiaan myöten, jotta tulisimme yhä enemmän hänen kaltaisikseen. Syvää ja kypsää kristillistä elämää ei voida improvisoida, koska se on hedelmää Jumalan armon kasvusta meissä. Apostolien teoissa kuvataan ensimmäistä kristillistä yhteisöä yhdellä lauseella, joka on lyhyt mutta täynnä merkitystä: *Kirkko kuunteli ja noudatti uskollisesti apostolien opetusta. Uskovat elivät keskinäisessä yhteydessä, mursivat yhdessä leipää ja rukoilivat.*^[25]___

Juuri niin elivät ensimmäiset kristityt, ja samoin tulee meidänkin elää: mietiskellen uskomme oppia, kunnes siitä tulee osa meitä; vastaanottaen Herramme eukaristiassa; kohdaten hänet henkilökohtaisessa rukouksessa, jossa emme kätkeydy nimettömyyden taakse, vaan kohtaamme hänet kasvoista kasvoihin. Näiden tekojen on muodostettava asenteemme ydin. Jos ne puuttuisivat, osaisimme ehkä ajatella oppineesti tai ylläpitää enemmän tai vähemmän intensiivistä toimintaa, tapoja ja hartauksia. Mutta meillä ei olisi aitoa kristillistä elämää, sillä meiltä puuttuisi yhdistyminen Kristukseen, todellinen ja elävä osallistuminen jumalalliseen pelastustyöhön.

Tämä oppi soveltuu keneen tahansa kristittyyn, koska meidät kaikki on yhtä lailla kutsuttu pyhyyteen. Ei ole olemassa toisen luokan kristittyjä,

joilla olisi velvollisuus panna käytäntöön vain supistettu versio evankeliumista. Me kaikki olemme saaneet saman kasteen, ja vaikka armolahjat ja inhimilliset olosuhteet voivatkin vaihdella suuresti, on kuitenkin vain yksi Henki, joka jakaa Jumalan lahjoja, yksi usko, yksi toivo, yksi rakkaus.^[26]___

Voimme siis soveltaa itseemme apostoli Paavalin esittämän kysymyksen: *Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä?*^[27]___ Ja voimme ottaa sen vastaan kutsuna suurempaan ja henkilökohtaisempaan elämiseen ja seurustelemiseen Jumalan kanssa. Valitettavasti Pyhä Henki on joillekin kristityille Suuri Tuntematon. Hän on nimi, joka mainitaan, mutta hän – yksi ainoan Jumalan kolmesta persoonasta – ei ole joku, jonka kanssa voisimme puhua ja jonka elämästä voisimme elää.

Meidän täytyy sitä vastoin kohdella häntä vilpittömästi ja luottavasti, kuten kirkko opettaa meitä liturgian kautta. Silloin tunnemme Herramme yhä paremmin ja samalla huomaamme yhä selvemmin, minkä suuren lahjan olemme saaneet tullessamme kristityiksi. Huomaamme sen jumalallistumisen koko suuruuden ja totuuden, johon aiemmin viittasin – jumalallistumisen, joka on osallistumista Jumalan omaan elämään.

Pyhä Henki ei ole taiteilija, joka piirtää meihin jumalallisen olemuksen ikään kuin hän itse olisi sen ulkopuolella. Ei hän sillä tavoin meitä johdata jumalalliseen samankaltaisuuteen, vaan hän itse, joka on Jumala ja lähtee Jumalasta, painaa jälkensä sydämiin, jotka ottavat hänet vastaan, aivan kuten sinetti jättää jälkensä vahaan. Näin siis välittämällä itsensä ja

olemuksensa Pyhä Henki antaa ihmislunnolle takaisin sen jumalallisen mallin kauneuden ja palauttaa ihmiseen Jumalan kuvan.^[28]

135. Katsokaamme, kuinka tämä totuus soveltuu päivittäiseen elämäämme. Voimme yrittää kuvailla ainakin yleisellä tasolla sitä elämäntapaa, joka saa meidät ikään kuin seurustelemaan luottavaisesti Pyhän Hengen kanssa, ja samalla Isän ja Pojan kanssa. Voimme kiinnittää huomionsamme kolmeen pääteemaan: oppivaisuuteen, rukouselämään ja ykseyteen ristin kanssa.

Oppivaisuus on erityisen tärkeää, sillä juuri Pyhä Henki antaa innoituksillaan yliluonnollisen sävyn ajatuksillemme, haluillemme ja teoillemme. Juuri hän johdattaa meitä vastaanottamaan Kristuksen opetuksen ja sisäistämään sen syvällisesti. Juuri hän valaisee

mielemme nähdäksemme selvästi henkilökohtaisen kutsumuksemme, ja hän vahvistaa tahtomme toteuttaaksemme kaiken, mitä Jumala meiltä odottaa. Jos olemme kuuliaisia Pyhälle Hengelle, Kristuksen kuva muotoutuu meihin yhä enemmän ja me lähestymme päivä päivältä enemmän Isää Jumalaa. *Kaikki, joita Jumalan Henki johtaa, ovat Jumalan lapsia.*^[29]

Jos sallimme Pyhän Hengen, tuon meissä vaikuttavan elämän lähteen, johdattaa meitä, hengellinen elinvoimaisuutemme kasvaa kasvamistaan ja me opimme jättäytymään Jumalan, Isämme, käsiin sillä spontaanisuudella ja luottamuksella, jolla lapsi heittäytyy isänsä käsivarsille. *Ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan, on Herra sanonut.*^[30] Tämä on se vanha ja alati ajankohtainen *lapseuden tie*, joka ei ole tunteellisuutta tai epäkypsyyttä.

Se on yliluonnollista kypsyyttä, joka saa meidät syventymään Jumalan rakkauden ihmeisiin, hyväksymään oman pienuutemme ja samaistamaan tahtomme täysin Jumalan tahtoon.

136. Toisella sijalla on rukouselämä, sillä kristityn antautuminen, kuuliaisuus ja pitkämielisyys kumpuavat rakkaudesta ja johtavat rakkauteen. Rakkaus puolestaan johtaa henkilökohtaiseen kanssakäymiseen, keskusteluun ja ystävyYTEEN. Kristillinen elämä vaatii jatkuvaa dialogia yhden ja kolmiyhteisen Jumalan kanssa, ja juuri tähän läheisyyteen Pyhä Henki meitä ohjaa. *Kuka muu kuin ihmisen oma henki tietää, mitä ihmisessä on? Samoin vain Jumalan Henki tietää, mitä Jumalassa on.*^[31] Jos meillä on innokas suhde Pyhään Henkeen, myös meistä tulee hengellisiä ja me tunnemme olevamme Kristuksen veljiä ja sisaria ja Jumalan lapsia,

emmekä epäröi kääntyä hänen puoleensa kuten oman Isämme puoleen.^[32]_____

Vaalikaamme keskustelua Pyhän Hengen kanssa, sillä hän tekee meistä pyhiä. Pyrkikäämme aina luottamaan häneen, pyytämään hänen apuaan, tuntemaan hänen läheisyytensä. Tällä tavoin sydänparkamme laajenee, ja meissä kasvaa halu rakastaa Jumalaa ja kaikkia luotuja hänen vuokseen. Ja elämässämme toteutuu uudelleen tuo Ilmestyskirjan viimeinen näky: Henki ja morsian, Pyhä Henki ja kirkko – ja jokainen kristitty – kutsuvat Jeesusta Kristusta tulemaan ja pysymään kanssamme ikuisesti.^[33]_____

137. Ja lopulta ykseys ristin kanssa, sillä Kristuksen elämässä Golgata edelsi ylösnousemusta ja helluntaita. Tuon järjestyksen on toteuduttava myös jokaisen kristityn elämässä. Kuten pyhä Paavali sanoo: *Jos*

olemme lapsia, olemme myös perillisiä, Jumalan perillisiä yhdessä Kristuksen kanssa; jos kerran kärsimme yhdessä Kristuksen kanssa, pääsemme myös osallisiksi samasta kirkkaudesta kuin hän.^[34] Pyhä Henki tulee luoksemme ristin ansiosta – sen ansiosta, että antaudumme kokonaan Jumalan tahdolle, etsimme vain hänen kunniaansa ja luovumme täydellisesti itsestämme.

Vain silloin, kun ihminen on uskollinen armolle ja tekee päätöksen pystyttää risti sielunsa ytimeen, kieltäen itsensä Jumalan rakkauden tähden ja irtautuen kaikesta itsekkyydestä ja väärästä inhimillisestä varmuudesta – toisin sanoen, kun ihminen todella elää uskosta, niin silloin ja vain silloin hän voi vastaanottaa täydellisesti Pyhän Hengen suuren tulen, suuren valon, suuren lohdutuksen.

Silloin sielu saa myös kokea sen rauhan ja vapauden, jonka Kristus on meille voittanut^[35] ja joka annetaan meille Pyhän Hengen armon kanssa. *Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä.*^[36] Ja missä Herran Henki on, siellä on vapaus.^[37]

138. Keskellä nykyisen elämämme rajoituksia – sillä synti asuu yhä jollain tavalla meissä – me kristityt käsitämme aiempaa selvemmin, millainen rikkaus on se, että olemme Jumalan lapsia. Ymmärrämme olevamme vapaita, koska teemme Isämme työtä, ja ilomme muuttuu pysyväksi, koska kukaan ei voi viedä meiltä toivoamme.

Sitä paitsi juuri silloin kykenemme ihailemaan maailman kaikkia kauniita ja ihmeellisiä asioita, arvostamaan luomistyön rikkautta ja

hyvyyttä ja rakastamaan sillä
voimalla ja puhtaudella, jota varten
ihmissydän on luotu. Silloin synnin
aiheuttama tuska ei vääristy
katkeraksi, epätoivoiseksi tai
ylimieliseksi, sillä suru ja
inhimillisen heikkouden tuntemus
johtavat meidät samaistumaan
uudelleen Kristuksen lunastavaan
kärsimykseen ja tuntemaan
syvempää solidaarisuutta kaikkien
ihmisten kanssa.

Silloin lopulta me kristityt koemme
omassa elämässämme Pyhän Hengen
voiman, jonka ansiosta
lankeemuksemme eivät saa meitä
luopumaan taistelusta.

Lankeemuksemme ovat kutsu
aloittaa uudestaan ja olla Kristuksen
uskollisia todistajia kaikissa
elämämme tilanteissa, huolimatta
omista heikkouksistamme, jotka
tässä tapauksessa ovat yleensä
vähäpätöisiä vikoja, jotka edes tuskin
häiritsevät sielua. Ja vaikka ne

olisivatkin vakavia syntejä, niin
turvautumalla katumuksen
sakramenttiin aidolla surulla
voimme palata Jumalan rauhaan ja
todistaa jälleen hänen
laupeudestaan.

Sellainen on lyhyesti tiivistettynä –
vaikka sanamme jäävätkin lyhyiksi –
uskomme rikkaus ja kristillinen
elämämme, jos sallimme Pyhän
Hengen johdattaa meitä. Sen tähden
voin lopettaa vain lausumalla
helluntaijuhlan liturgiaan sisältyvän
pyynnön, joka on kuin koko kirkon
jatkuvan rukouksen kaikua: *Oi Pyhä
Henki, Herramme, / käy kylmiin
sydämihimme, / sä täytä meidät
armollas / ja vahvista sun
voimallas. // Opetä Isää tuntemaan, /
Kristukseen, Poikaan, turvaamaan, /
suo meille uskon palavuus / sun
voimastasi voima uus.*^[38]

* Saarna helluntaina 25.5.1969.

[1] Ks. Joh. 16:12–13.

[2] Ap. t. 2:9–11.

[3] Ks. Ap. t. 2:37–41.

[4] Ks. Ap. t. 4:8.

[5] Ks. Ap. t. 4:31.

[6] Ks. Ap. t. 10:44–47.

[7] Ks. Ap. t. 13:2–4.

[8] Joh. 14:16.

[9] Ks. Jes. 11:12.

[10] Tit. 3:5–7.

[11] Kol. 1:24.

[12] Jes. 59:1.

[13] Ks. Room. 8:21.

[14] Ks. helluntaimessun sekvenssi
Veni Sancte Spiritus.

[15] Joh. 16:13–14.

[16] Ks. 2. Kor. 4:7.

[17] Pyhä Johannes Khrysostomos, *Sermones panegyrici in solemnitates D. N. Iesu Christi*, hom. 1, *De Sancta Pentecoste*, 3-4 (PG 50, 457).

[18] Hepr. 4:12.

[19] Ks. Luuk. 9:55.

[20] Ap. t. 4:12.

[21] Matt. 9:36.

[22] Pyhä Basileios, *De Spiritu Sancto*, 9, 23 (PG 32, 110).

[23] Pyhä Augustinus, *Enarrationes in Psalmos*, 85, 4 (PL 37, 1084)

[24] Ks. Room. 15:13.

[25] Ap. t. 2:42.

[26] Ks. 1. Kun. 12:4–6 ja 13:1–13.

[27] 1. Kor. 3:16.

[28] Pyhä Kyrillos Aleksandrialainen,
*Thesaurus de Sancta et
consubstantiali Trinitate*, 34 (PG 75,
609).

[29] Room. 8:14.

[30] Matt. 18:3.

[31] 1. Kor. 2:11.

[32] Ks. Gal. 4:6, Room. 8:15.

[33] Ilm. 22:17.

[34] Room. 8:17.

[35] Ks. Gal. 4:31.

[36] Gal. 5:22–23.

[37] 2. Kor. 3:17.

[38] Hymnistä *Veni Creator Spiritus*,
helluntain hetkipalveluksesta.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
fi-fi/article/pyha-henki-suuri-
tuntematon/](https://opusdei.org/fi-fi/article/pyha-henki-suuri-tuntematon/) (21.3.2026)